

Az AfD Nyugat-Németországban is új szintre lépett – a rajna-vidék-pfalzi tartományi választás értékelése

STEFÁN CSABA

MKI Nézőpont

A Magyar Külügyi Intézet rendszeres kiadványa.

Kiadó:

© Magyar Külügyi Intézet, 2026.

Szerző(k):

Stefán Csaba

Lektorálta:

Vass Ágnes

Korábbi kiadványainkat megtekintheti az [Intézet](#) weboldalán.

Borítókép forrás: Shutterstock / sueddeutsche.de

Stefán Csaba, kutató, MKI

AZ AFD NYUGAT-NÉMETORSZÁGBAN IS ÚJ SZINTRE LÉPETT – A RAJNA-VIDÉK-PFALZI TARTOMÁNYI VÁLASZTÁS ÉRTÉKELÉSE

Harmincöt év SPD-s (Németország Szociáldemokrata Pártja) kormányzás után a kereszténydemokrata CDU visszahódította Rajna-vidék-Pfalz tartomány irányítását. A párt 31%-kal rácáfolt a szoros eredményt előre jelző közvélemény-kutatásokra, és jelentős előnnyel végzett a 25,9%-ot elérő SPD előtt. A Zöldek az előző választásokhoz képest 1,4%-ot gyengültek, és 7,9%-os „elfogadható” eredményt értek el, ami ugyanakkor alátámasztja Cem Özdemir személyes szerepét a két héttel ezelőtti baden-württembergi választáson. Az AfD itt is bőven megduplázta a támogatottságát és Nyugat-Németországban a legjobb eredményét érte el. Ez utóbbi a legjelentősebb fejlemény, mivel a radikális jobboldali párt nemcsak az eredményével, hanem több szempontból is sikeres szereplésével hívta fel magára a figyelmet. Egyrészt erős helyi beágyazottságra építő, kifejezetten hatékony kampányt folytatott. Másrészt látványosan nőtt a vele azonosított szakpolitikai kompetencia. Emellett relatíve a legtöbb szavazatot szerezte a 18–44 éves korosztály mindhárom mért csoportjában, sőt a munkásosztálybeli szavazók jelentős részét itt is elhódította. Az AfD ezzel (politikai értelemben) Nyugat-Németországban is új szintre lépett, és már nem írható le „keletnémet pártként”. A tartományi parlament mindezzel együtt négypárti lesz, mivel sem a helyben erősebb Freie Wähler, sem a Die Linke, sem az FDP nem lépte át az 5%-os küszöböt. Utóbbi párt helyben gyakorlatilag megsemmisült, és szavazói valóban átvándorolhattak a CDU-hoz. Az eddigi „jelzőlámpa-koalíciónak” (SPD–Grüne–FDP) ezzel vége, és helyét a szövetségi kormányhoz hasonló fekete-vörös (CDU–SPD) koalíció veszi át.

1 „Landtagswahl in Rheinland-Pfalz,” Landtag Rheinland Pfalz 2026. március 22., <https://landtag-rlp.de/de/wahl-2026.htm>.

A VIDÉKI SZAVAZATOK ÉS AZ KÖZEL-KELETI KONFLIKTUS GAZDASÁGI KÖVETKEZMÉNYEI DÖNTHETTÉK EL A VÁLASZTÁST

A választások kimenetelét mindenekelőtt az határozhatta meg, hogy a szövások mely kérdéseket tartották a legfontosabbnak. A felmérések szerint – a baden-württembergi választáshoz hasonlóan – egyértelműen a gazdaság állapota került az első helyre. Bár Rajna-vidék-Pfalz gazdaságát nem az autóipar, hanem inkább a kedvezőbb helyzetben lévő vegy- és gyógyszeripari vállalatok dominálják, a növekvő energiaárak és a túlzó bürokrácia így is érdemben rontották a versenyképességet, és meredeken emelték a céges csődök számát. A helyzetet tovább súlyosbította a közel-keleti konfliktus: a megugró benzinárak miatt a német kormány kénytelen volt stratégiai olajtartalékokat felszabadítani, valamint – osztrák mintára – korlátozni az üzemanyagárak emelésének gyakoriságát. Mindez nemcsak a strukturális energiaválságot mélyítette el, hanem a gazdasági kilátásokat is rontotta: az IfW Kiel már csak 0,8%-os növekedést vár az eredetileg prognosztizált 1% helyett.²

Ehhez képest a kampány során a középpártok nem tudtak érdemben reagálni ezekre a választói aggodalmakra. A döntően vidéki, mélyen konzervatív karakterű tartományban az SPD korábban részben a kiemelkedően népszerű miniszterelnököknek köszönhette hosszú ideig tartó vezető szerepét. 2024-ben azonban Malu Dreyer lemondásával Alexander Schweitzer vette át a stafétát, és a párt egy bevett német politikai stratégiát követve próbált ismertséget építeni az új jelöltnék. Ez kezdetben működőképesnek tűnt: Schweitzer megítélése (44%) jóval kedvezőbb volt, mint a kevésbé ismert CDU-s Gordon Schniederé (23%). Ennek ellenére a kampányt jelentősen beszűkítette a szövetségi politikai kontextus, amely miatt a CDU és az SPD nem tudta egymást érdemben támadni. Így a felek inkább „klasszikus”, két évtizeddel ezelőtti témákhoz nyúltak, elsősorban az oktatásra és az egészségügyre fókuszálva³ – miközben a választók figyelme már egyértelműen a gazdasági problémákra irányult. Ez a tematikai elcsúszás hozzájárulhatott ahhoz, hogy a CDU és az SPD iránti, egyébként is alacsony bizalom tovább erodálódott, különösen mivel egyik párt

2 Boysen-Hogrefe, J. et al., „German Economy in Spring 2026: Higher energy price weigh on sluggish economic momentum”, *KIEL Institut*, 2026. március 11., <https://www.kielinstitut.de/publications/german-economy-in-spring-2026-higher-energy-price-weigh-on-sluggish-economic-momentum-19566/>.

3 Delhaes D., „Wie Gordon Schnieder in Rheinland-Pfalz das Unmögliche schaffte,” *Handelsblatt*, 2026. március 23., <https://www.handelsblatt.com/politik/deutschland/landtagswahl-wie-gordon-schnieder-in-rheinland-pfalz-das-unmoegliche-schaffte/100210675.html>.

sem tudott hiteles választ adni a gazdasági növekedéssel kapcsolatos elvárásokra. Ebben a helyzetben a válság paradox módon akár a CDU-nak kedvezhetett. A vidéki, idősebb szavazók továbbra is reflexszerűen a kereszténydemokratákhoz kötik a gazdasági kompetenciát,⁴ és krízishelyzetben ez a percepció különösen erősen érvényesül. A CDU így hatékonyan tudott mozgósítani ebben a csoportban, ami részben magyarázhatja a várakozásokat meghaladó, mintegy 5%-os előnyét az SPD-vel szemben. Emellett egyes választói csoportok az utolsó pillanatban jobbra tolódtak – az AfD-t is beleértve.

Ugyanakkor fontos hangsúlyozni, hogy összességében a választás legnagyobb nyertese az AfD volt. Egyrészt egyre több szavazó tartja a pártot gazdasági kérdésekben kompetensnek, ami saját stratégiájuk szerint is kulcsfontosságú áttörés a CDU-val szemben.⁵ Másrészt a középpártok által elvesztett munkásosztálybeli szavazók 39%-át tudták megszólítani, közvetlenül az SPD hagyományos bázisából.⁶ Harmadrészt, miközben az idősebbek körében a CDU teljesített erősen, a 18–44 éves korosztály mindhárom mért csoportjában az AfD szerezte a legtöbb szavazatot. Ez arra utal, hogy hosszabb távon a CDU inkább gyengülhet, míg az AfD további erősödésére lehet számítani.⁷

AZ SPD A SZÉTESÉS FELÉ SODRÓDIK, AZ AFD PEDIG VALÓDI NYUGATNÉMET PÁRTTÁ VÁLT

Jelen esetben a Rajna-vidék–pfalzi tartományi választás elsősorban az SPD, a CDU és az AfD szövetségi politikájára gyakorolhat érdemi hatást.

Az SPD szempontjából folytatódik a párt identitásválsága, és a párton belül egyre erősebben megjelenik a tehetetlenség érzése. Egy döntően jobboldali föderális kormányzati politika mellett nem találják az eljelentéktelenedés elenszerét, illetve azt a világos profilt, amellyel érdemben megkülönböztethetnék magukat. A mostani vereség arra készítette a pártvezetőt és alkancellárt, Lars Klingbeilt, hogy indirekt módon belengesse lemondásának lehetőségét. Ugyanakkor nem valószínű, hogy az év második felében esedékes keletnémet

4 Schwesinger, H., „Ein CDU-Sieg mit vielen Warnsignalen,” *tagesschau*, 2026. március 22., <https://www.tagesschau.de/inland/innenpolitik/landtagswahl-rheinland-pfalz-analyse-102.html> .

5 Alternative für Deutschland, „Einleitung des Strategieprozesses,” *AfD*, 2025. július, <https://www.politico.eu/wp-content/uploads/2025/07/06/BvS-FraKlausur-0407-Freitag.pdf> .

6 tagesschau, „Rheinland Pfalz Landtagswahl 2026”, *tagesschau* <https://www.tagesschau.de/inland/landtagswahlen> .

7 Hajek, D. & Ehmann, A., „Und dann sind da all diese blauen Flecken,” *Die Zeit*, 2026. március 23., <https://www.zeit.de/politik/2026-03/rheinland-pfalz-wahlergebnisse-landtagswahl-gemeinde-wahlkreis> .

tartományi választások előtt személycseré lenne a pártban. Főleg azért nem, mert Klingbeil Merz kancellár személyes bizalmasa, és kulcsfigura a kormánykoalíció összetartásában. A párt belső stabilitását innentől inkább a kivárással tarthatja fenn. Ilyen szempontból várható, hogy a pártvezetés a következő hónapokban rizikósabb, kapkodóbb, reformorientált irányvonalhoz nyúl, részben abból kiindulva, hogy nincs már érdemi veszítenivalójuk.

Így hiába örülhetnek a kereszténydemokraták, és személyesen Friedrich Merz is ennek az eredménynek, innentől fél szemmel a koalíciós partnerükre kell figyelniük.⁸ A jelenlegi német kormány sorsa ugyanis nem elsősorban külső nyomástól, hanem a pártokon belüli belső lázadásoktól függ.⁹ Ha az SPD „bedől”, könnyen magával ránthatja az egész kormánykoalíciót is. A választás utáni fő tanulság a kereszténydemokraták számára azonban nem feltétlenül ez, hanem az, hogy kezdik elveszíteni a társadalmi beágyazottságukat. Ez egyes helyszíneken megnehezítheti, máshol akár ellehetetlenítheti a helyi szintű kampányolást.

Ennek kiemelése azért kulcsfontosságú, mert a vidéki szavazók megszólítása terén Nyugat-Németországban is egyre inkább az AfD kezdi átvenni a CDU helyét. Emiatt ez a tartományi választás a radikális jobboldali párt számára a pusztán eredményen túl is komoly előrelépést jelent. A párt jelenleg átalakuláson megy keresztül. Keletnémet pártból országos politikai erővé vált, egyre erősebb helyi beágyazottsággal,¹⁰ és a szavazói már nem pusztán protestből, hanem ideológiai vagy szakpolitikai megfontolásokból is támogatják. Végső soron pedig úgy tűnik, rájuk kevésbé érvényesek azok a „szabályok” is, amelyek más pártokat általában visszafognak.¹¹ A tartományi választás azt sugallja, hogy egy jól felépített kampány mellett például egy nepotizmus-botrány sem feltétlenül rontja az választási eredményt, ami az AfD számára komoly optimizmusra adhat okot az év második felében esedékes keletnémet tartományi választások előtt.

8 Krüger, P. A. & Niesmann, A., „Der Niedergang der SPD wird zur Gefahr für Merz,” *Der Spiegel*, 2026. március 23., <https://www.spiegel.de/politik/deutschland/landtagswahl-in-rheinland-pfalz-der-niedergang-der-spd-wird-zur-gefahr-fuer-friedrich-merz-a-0fd6823b-3550-494f-87dd-71a06ed445ab>.

9 Stefán Csaba, „Az AfD-től való félelem egyben tarthatja, a pártokban zajló belső lázadások bedönthetik a német kormányt,” *Magyar Külügyi Intézet*, 2026. január 19., <https://hiiia.hu/az-afd-tol-valo-felelem-egyben-tart-hatja-a-partokban-zajlo-belső-lazadasok-bedonhetik-a-nemet-kormanyt/>.

10 Wiesel-Lancé, K., „Und plötzlich sind sie da,” *Süddeutsche Zeitung*, 2026. március 11., <https://www.sueddeutsche.de/projekte/artikel/politik/afd-gauersheim-rheinland-pfalz-damian-lohr-spaltung-e402146/>.

11 Esslinger, D., „Es reicht, einfach mal geschlossen aufzutreten,” *Süddeutsche Zeitung*, 2026. március 22., <https://www.sueddeutsche.de/meinung/rheinland-pfalz-cdu-landtagswahl-gordon-schnieder-alexander-schweitzer-li.3456722>.

Össességében a baden-württembergi és a rajna-vidék-pfalzi tartományi választásokból a kormánypártok inkább a sebeiket nyalogatva jönnek ki, miközben az AfD magabiztosan tekinthet előre. A tovább húzódó, sőt adott esetben újra elmélyülő gazdasági válság arra kényszerítheti a kormánypártokat, hogy egyre rizikósabb reformjavaslatokkal álljanak elő. Ezek a lépések még siker esetén is tovább terhelhetik a CDU és az SPD népszerűségét. A választásokkal sűrűn tűzdelt 2026-os évben a német politikai átrendeződésnek még nincs vége, sőt, a java valószínűleg csak most következik.

**MAGYAR
KÜLTÜGYI
INTÉZET**